

Adroddiad Blynyddol Cyngor Cymuned Llanycil 2025/26.

Cyflwyniad

Diben yr adroddiad hwn yw cyflwyno gwybodaeth am weithgareddau Cyngor Cymuned Llanycil yn ystod 2025/26. Mae'n cynnwys amlinelliad byr o strwythur y Cyngor, trosolwg o weithgareddau'r Cyngor dros y flwyddyn, a chrynodeb ariannol. Mae'r adroddiad yn esbonio sut mae'r Cyngor wedi cyfrannu at les yr ardal dros y flwyddyn ddiwethaf ac edrych ymlaen ar gyfer y flwyddyn i ddod.

Cefndir

Plwyf yng nghantref Penllyn yw Llanycil. Yn ddaearol mae yn cwmpasu ardal o lan Llyn Tegid i'r Arenig Fawr, a thrwy ganol Llyn Tryweryn i gyffiniau tref Y Bala. Amaethyddiaeth yw'r prif gyflogwyr yn yr ardal, gyda phoblogaeth denau a gwasgareddig a geir yn y plwyf bellach gyda dau bentref bach sef Rhydychaf a'r Parc, a chlwstwr bychan o dai yn Llidiardau a'r Arenig o fewn ei thiriogaeth. Ar un adeg bu dwy ysgol gynradd yn y Plwyf sef Ysgol Maesywaen a gaewyd yn niwedd y chwedegau pan agorwyd ysgol newydd Bro Tryweryn yn y Frongoch ac Ysgol y Parc a gaewyd yn 2013 ar ôl ymgyrch hir i'w hachub. Gellir dweud fod trigolion Llanycil yn ddiwylliedig iawn, ac adlewyrchir hyn yn y bwrlwm cymdeithasol a geir yn y gwahanol gymdeithasau sydd yn defnyddio'r ddwy neuadd a'r tri chapel o fewn y plwyf yn wythnosol, a hynny drwy gyfrwng yr iaith Gymraeg. Adnodd mwyaf gwerthfawr y plwyf yw Llyn Arenig sydd yn cyflenwi dŵr yfed i drigolion Penllyn a darnau o Edeyrnion.

Cynghorwyr a Staff.

Mae'r Cyngor yn cynnwys 9 aelod, fel a ganlyn:

Cadeirydd: Huw Charles, 3 Cae Gwyn, Rhydychaf.

Is-gadeirydd: Rhys E. Richards, Cynythog Bach, Llidiardau.

Arwel Ll. Davies, Pant y Neuadd, Parc.

Geraint Ll. Davies, Fedw Arian Uchaf, Y Bala.

Catrin Roberts, (Cyfethol), Gwern Dyfgri, Rhydychaf (ymddiswyddo ym mis Mai 2025).

Gwynedd Jones, Fferm Maesywaen, Maesywaen.

Gwynfryn Williams, Nodyn y Nant, Parc.

Huw I. Edwards (Cyfethol)2 Tai'n Rhos, Parc.

Rhys E. Richards, Cynythog Bach, Llidiardau.

Geraint Thomas (Cyfethol), Pentref, Rhydychaf (ymuno ym mis Chwefror 2026)

Clerc: Bethan Jones, Hafod y Bryn, Cwmtirmynach, Y Bala.

Ffon: 01678520632

E-bost: hafodbryn632@gmail.com

Cyfarfodydd.

Cynhelir cyfarfodydd misol y Cyngor ar yr ail nos Fawrth o'r mis, ac eithrio Ebrill, Awst ac Ionawr lle ni chynhelir cyfarfod. Mae'r cyfarfodydd yn cael eu cynnal Neuadd y Parc a Neuadd Maesywaen am 8.00y.h. Cynhelir y Cyfarfod Blynyddol ym mis Mai. I wella ein gwasanaeth gofynion 'Adran 47 o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021' i ddarparu ar gyfer presenoldeb aml-leoliad mewn cyfarfodydd y Cyngor buddsoddwyd mewn gliniadur newydd ac offer pwrpasol yn 2022-23.

Cyfrifon i ddiwedd Mawrth 2026:

Gweddill a ddygwyd ymlaen o 1/4/2025   £ 4280.77

Derbyniadau   +£12311.30

Taliadau   -£14224.77

Gweddill 31/3/26   £ 2367.30

Praesept Blynyddol: £4,750

Nifer o aelodau wnaeth hawlio'r lwfans blynyddol o £150 - dim.

Archwilwyr Mewnol: Cyngor Gwynedd Archwilwyr Allanol: Archwilio Cymru.

Canlyniad yr Archwiliad Blynyddol 2024-25: Diamod.

Prif amcanion y Cyngor

- 1) Rheoli Eiddo'r Cyngor - dwy loches bws.
- 2) Gweinyddiaeth a Llywodraethant.
- 3) Rhoddion Ariannol i Fudiadau Gwirfoddol.
- 4) Cynrychioli ac Ymgysylltu a'r Gymuned - cynghorwyr yn cynrychioli'r Cyngor ar bwyllgorau'r Neuaddau lleol ac yn adrodd unrhyw adborth yn nol i'r Cyngor. Cynrychiolaeth mewn gweithgareddau a digwyddiadau lleol.
- 6) Partneriaeth a Chyd Weithio - Partneriaeth Penllyn a Chanolfan Henblas, Bala a gyda materion unigol gyda'r Cynghorau Cymuned a Thref Penllyn e.e. materion traffig.
- 7) Ceisiadau Cynllunio.
- 8) Gwella a Chefnogi ein Cymuned.

Gweithgareddau.

- 1) Cydweithio gyda'r trigolion lleol a'r cyngor sir i sicrhau fod materion lleol yn cael sylw, e.e. cyflwr y ffyrdd gwledig.
- 2) Gwaith trafod gyda Gwasanaethau Cefnogi Cymunedau Cyngor Gwynedd i greu Cynllun Ardal Phenllyn a Bala fel rhan o'u prosiect 'Ardal Ni 2035'.
- 3) Cefnogi mudiadau ac elusennau lleol drwy gyfraniadau ariannol wrth iddynt wynebu heriau costau byw. Cefnogi'r ysgolion a neuaddau lleol drwy gyfraniadau ariannol i wella eu cyfleusterau. Cyfrannwyd £1,300 eleni.
- 4) Cydweithio gyda Chyngor Tref Y Bala i dynnu sylw'r Asiantaeth Cefnffyrdd i bryderon y cynghorau am y goryrru yn Llanycil a chais am gyfyngiad 40 m.y.a.
- 5) Cynghorwyr yn mynychu cyfarfodydd Cwmni Pum Plwy Penllyn, Dŵr Cymru a'r Heddlu.
- 6) Gweithredu'r amcanion yn ein Cynllun Bioamrywiaeth drwy gyfrannu £50 i Neuadd Parc i brynnu a gosod bocsys adar fel rhan o'u cais cynllunio i osod ffenestri a drysau newydd.
- 7) Sicrhau arian drwy gronfa 'Gwynedd Ni' i brynnu taflunydd, sgrin a chadeiriau newydd i Neuadd Parc a phabell gymunedol.

Cynlluniau ac amcanion ar gyfer 2026/27.

- 1) Parhau i gydweithio gyda'r trigolion lleol a'r cyngor sir i sicrhau fod materion lleol yn cael sylw.
- 2) Cynnal a chadw'r ddwy loches bws sy'n eiddo i'r Cyngor.
- 3) Parhau i gefnogi mudiadau lleol drwy roddion ariannol.
- 4) Parhau i gydweithio gyda'r Gwasanaethau Cefnogi Cymunedau Cyngor Gwynedd i ddatblygu'r Cynllun Ardal Phenllyn a Bala fel rhan o'u prosiect 'Ardal Ni 2035'.
- 5) Sicrhau arian drwy gronfa 'Cefnogi Cynghorau Dinas, Tref a Chymuned 2026' ar gyfer gwella adnoddau i'r gymuned.
- 6) Parhau gyda'r ymgyrch i gael cyfyngiad cyflymder 40 m.y.a. i Lanycil.
- 7) Hyrwyddo a datblygu Cynllun Bioamrywiaeth y Cyngor drwy gyd weithio gyda'r ysgolion a mudiadau lleol.